

comp^{ass}

My competence
for Europe

Education and Culture DG
Lifelong Learning Programme

Spis treści

Czym jest COMPASS?	1
COMPASS: Tło koncepcji	2
Dlaczego potwierdzenie wyników szkolenia w odniesieniu do kompetencji?	2
Jakie pojęcie kompetencji preferuje COMPASS?	3
Wskazówki użytkownika	4
Metoda COMPASS	4
1 Rejestracja w bazie danych COMPASS:	5
Praktyczne porady:	6
2 Zakładanie profilu kompetencji:	7
Praktyczne porady:	8
3 Uzgodnienie celów szkolenia COMPASS:	9
Praktyczne porady:	10
4 Opis uzyskanych wyników:	11
Praktyczne porady:	12
5 Dokumentacja uzyskanych wyników:	13
Praktyczne porady:	14
Jak należy rozumieć „Kartę Kompetencji COMPASS?	15
Jak odczytać „Radar kompetencji“?	18
Jak ocenia się osiągnięcia w odniesieniu do kompetencji?	21
Opisów umiejętności	23
Organizacje wspierające	24

Czym jest COMPASS?

Idea metody COMPASS polega na strukturalnym przedstawieniu i udokumentowaniu uzyskanych przez uczestników zawodowych umiejętności i międzykulturowych kompetencji podczas praktyki za granicą. W 5 krokach uczestniczący w projekcie mobilności partnerzy (organizacja oddelegowująca, uczestnicy projektu mobilności i organizacja podejmująca) mogą na zasadzie dialogu uzgodnić treści i cele szkolenia oraz zademonstrować uzyskany za granicą dodatkowy przyrost kompetencji.

Podstawą jest „Karta Kompetencji COMPASS”. Na podstawie „Opisów umiejętności”, przyporządkowanych różnym polom działania, można zobrazować profile kompetencji i ich zmiany.

Uczestnicy i uczestniczki projektu mobilności otrzymują w bazie danych COMPASS E-Portfolio, w którym mogą opisać osiągnięcia uzyskane podczas szkolenia za granicą, które dodatkowo przedstawiane są jako wzrost kompetencji w „Radarze kompetencji”.

Dodatkowa wartość metody COMPASS polega na tym, aby uwidocznić relacje między uzyskanymi za granicą indywidualnymi, społecznymi i międzykulturowymi kompetencjami oraz zawodowymi umiejętnościami, tak, aby także nieformalnie uzyskane osiągnięcia szkoleniowe mogły wpłynąć na ocenę praktyki zagranicznej.

- ▶ Organizacje oddelegowujące otrzymują instrument, za pomocą którego można zaprezentować profil kompetencji uczestnika/uczestniczki projektu mobilności i uzgodnić cele szkolenia, co ułatwia wybór odpowiedniego zakładu, w którym odbędzie się praktyka.
- ▶ Organizacje podejmujące otrzymują wcześniej informacje o zawodowych kwalifikacjach, znajomości języków obcych, kompetencjach personalnych i społecznych uczestnika projektu mobilności oraz jego oczekiwaniach wobec praktyki.
- ▶ Uczestnicy/-niczki projektu mobilności mogą brać aktywny udział w uzgadnianiu celów szkolenia podczas ich praktyki zagranicznej, jak i w zaprezentowaniu uzyskanych wyników oraz otrzymują jednoznaczne potwierdzenie uzyskanych kompetencji.

COMPASS: Tło koncepcji

Dlaczego potwierdzenie wyników szkolenia w odniesieniu do kompetencji?

Nasz świat jest wszechstronny: nowe media masowo przyspieszyły komunikację i wymianę informacji na całym świecie. Rozwój ten stawia człowiekowi złożone wymagania. W wielu dziedzinach zawodowych i życiowych ludzie muszą być dziś w stanie dopasować się do zmieniających się okoliczności.

Umiejętność oceny różnego rodzaju sytuacji i odpowiedniego działania określana jest jako kompetencja. Chodzi o umiejętność takiego zastosowania własnej wiedzy, zdolności, wartości i postaw we wspólnym działaniu, aby pojawiające się wyzwania, wyznaczone zadania i wynikające z nich problemy rozwiązywać samodzielnie i z sukcesem.

Potwierdzenie wyników szkolenia w odniesieniu do kompetencji ułatwia przy tym ocenę, jak dobrze młodzież i dorośli przygotowani są na wyzwania stawiane przez społeczeństwo i pracę zawodową.

Jakie pojęcie kompetencji preferuje COMPASS?

Praktyki zagraniczne oferują dobre pole do nauki w celu zastosowania wiedzy, doświadczeń i umiejętności uzyskanych w kraju pochodzenia w innym socjokulturowym środowisku. Odpowiednio do tego COMPASS stawia sobie za cel podkreślenie wzajemnej relacji między zawodowymi a międzykulturowymi kompetencjami, które uzyskiwane są podczas praktyki zagranicznej.

COMPASS definiuje kompetencję jako zdolność komunikowania się, orientowania i działania z nastawieniem na wynik w społecznie i kulturowo odmiennym środowisku, w celu pozytywnego poradzenia sobie z zawodowymi zadaniami lub pojawiającymi się sytuacjami dnia codziennego.

Rozumienie to jest pod względem treści wyprowadzone z definicji kompetencji Badania DeSeCo OECD, które dzieli kluczowe kompetencje na trzy zakresy, które są ze sobą we wzajemnej relacji:

- a) umiejętność efektywnego zastosowania mediów, środków pomocniczych lub narzędzi (np.: technologii informacyjnej lub języka) w celu dopasowania ich do własnych celów i ich umiejętnego interaktywnego wykorzystania.
- b) umiejętność współdziałania z ludźmi z różnych kultur i integracji wewnątrz społecznie zróżnicowanej grupy
- c) umiejętność przejęcia odpowiedzialności za kształtowanie ich życia i samodzielnego działania w szerszym kontekście.

Karta Kompetencji COMPASS preferuje takie rozumienie pojęcia kompetencji i definiuje dla trans-narodowych projektów mobilizacji „Opisy umiejętności“, które według poziomów opisują zdolność komunikacji w języku obcym, zastosowanie zawodowych umiejętności oraz orientacji i integracji w odmiennym kulturowo środowisku.

Wskazówki użytkownika

Metoda COMPASS

		Organizacja oddelegowująca (szkoła, zakład, agencja)	Uczestnicy/-niczki projektu mobilności (kształtujący się, zatrudnieni, kadra szkolenia zawodowego)	Organizacja podejmująca (zakłady, szkoły, agencje)
1	Rejestracja w bazie danych COMPASS	<ul style="list-style-type: none"> Proszę zarejestrować się w bazie danych COMPASS Proszę opisać swoją organizację Proszę opisać swój projekt mobilności Proszę wymienić organizacje podejmujące 	<ul style="list-style-type: none"> Proszę zarejestrować się w bazie danych COMPASS 	<ul style="list-style-type: none"> Proszę zarejestrować się w bazie danych COMPASS Proszę opisać swoją organizację Proszę opisać możliwości przyjęcia praktykantów/praktykantek w Państwa organizacji
2	Zakładanie profilu kompetencji	<ul style="list-style-type: none"> Proszę założyć Państwa uczestnikowi/-niczce projektu mobilności osobiste E-Portfolio Proszę opisać cele związane z praktyką zagraniczną i założyć profil kompetencji 	<ul style="list-style-type: none"> Proszę opisać cele związane z praktyką zagraniczną Proszę założyć profil kompetencji. 	
3	Uzgodnienie celów szkolenia COMPASS	<ul style="list-style-type: none"> Prosimy wpisać Państwa oczekiwania, treści, postawione cele praktyki zagranicznej. 		
4	Opis uzyskanych wyników		<ul style="list-style-type: none"> Prosimy w „E-Portfolio” opisać zdobyte doświadczenia i ocenić uzyskane kompetencje 	
5	Dokumentacja uzyskanych wyników	<ul style="list-style-type: none"> Prosimy potwierdzić uzyskane wyniki i kompetencje Państwa uczestników/-niczek projektu mobilności wraz z zagranicznym partnerem w certyfikacie COMPASS. 		

1 Rejestracja w bazie danych COMPASS:

Baza danych COMPASS ułatwia Państwu jako podmiotowi projektu mobilności koordynację procesu uzgadniania celów szkolenia i treści praktyk zagranicznych z Państwa uczestnikami/-niczkami projektu mobilności i partnerską organizacją podejmującą.

Prosimy najpierw pozwolić na zarejestrowanie Państwa organizacji przez podanego partnera projektu. Jest to konieczne z powodu ochrony danych. Użycie bazy danych jest bezpłatne.

Po tym, jak dane dostępu zostaną przekazane, logując się na stronie mogą Państwo opisać swoją organizację, wgrać logo i dane kontaktowe.

W następnym kroku prosimy o wprowadzenie Państwa projektów mobilności i o ich dokładniejsze opisanie. Dzięki temu mogą Państwo później przyporządkować uczestnika projektu mobilności do określonego projektu.

Następnie prosimy o założenie profilu także dla biorących udział w Państwa projektach mobilności zagranicznych organizacji partnerskich lub podejmujących zakładów partnerskich.

Dane te pojawią się później automatycznie na wydrukach w celu ustaleń dotyczących szkolenia COMPASS i certyfikatu COMPASS.

Praktyczne porady:

Każdy początek jest trudny – szczególnie w obchodzeniu się z kompleksowymi systemami baz danych. Prosimy się tym nie zniechęcać. Prosimy działać krok po kroku i pobrać instrukcje dla użytkownika, które przygotowaliśmy w różnych wersjach językowych na stronie startowej COMPASS.

Poprzez ćwiczenie aplikacja stanie się coraz prostsza. Prosimy w ramach próby podać możliwie w tym samym czasie dane dotyczące większej ilości projektów lub grupy testowej uczestników/-niczek projektu mobilności. Przez powtarzanie procesów szybko ćwiczy się obsługę bazy danych. Ponieważ wszystkie dane zostają zapisane, są one do dyspozycji na nowo do późniejszego użycia i aplikacja staje się szybsza.

Prosimy podać pocztą E-Mail odpowiedni link do bazy danych COMPASS Państwa partnerom i poprosić ich o to, aby dane dotyczące ich organizacji uzupełnili samodzielnie.

2 Zakładanie profilu kompetencji:

Celem metody COMPASS jest, aby uczestnicy/-niczki projektu mobilności aktywnie brali udział w ustalaniu treści i zamierzonych celów szkolenia podczas praktyki zagranicznej.

Prosimy ubiegających się lub uczestników o sporządzenie w bazie danych COMPASS indywidualnego profilu kompetencji i podania danych dotyczących motywacji i zamierzonych celów dotyczących planowanego pobytu za granicą.

Do tego prosimy założyć dla wymienionych osób w bazie danych COMPASS stronę internetową, którą powinni oni tworzyć indywidualnie w formie „E-Portfolio”. Dane te uzupełnione będą o profil kompetencji. Państwa uczestnicy/-niczki projektu mobilności otrzymają w dwóch wysłanych do nich wiadomościach E-Mail i w załączonym linku dostęp do listy „Opisów umiejętności”, za pomocą której powinni ocenić swoje umiejętności w różnych zakresach kompetencji.

Wyniki tej samodzielnej oceny pokazane zostaną następnie w formie dwóch „Radarów kompetencji”. W połączeniu z danymi ze strony z portfolio wcześniej uzyskają Państwo oraz podejmujące organizacje partnerskie przegląd związanych z praktyką zagraniczną indywidualnych celów szkolenia, w celu ułatwienia uzgodnień dotyczących tych celów i uproszczenia wyboru odpowiedniego zakładu praktyki.

Szczególnie dla projektów typu „pool-project”, w których wybór uczestników odbywa się w całych Niemczech, a ubiegający się nie są już wcześniej znani, metoda COMPASS prezentuje wyraźne zalety w porównaniu z dotychczasowymi metodami ubiegania się.

Praktyczne porady:

Dodatkowa zaleta metody COMPASS polega na tym, że uczestnicy/-niczki projektu mobilności aktywnie włączyli się w proces przygotowania ich praktyki. Mogą oni obserwować narastającą ilość portfolio danych użytkowników i stwierdzić, w jaki sposób inne osoby oceniają swoje umiejętności w danym zakresie.

Najlepiej zorganizować wymianę informacji w formie dialogu: prosimy o wysłanie zaproszenia do założenia E-Portfolio i do oceny własnego profilu kompetencji w osobnych wiadomościach E-Mail i każdorazowo z prośbą o pozytywny feedback. Wspiera to wytworzenie się atmosfery wzajemnego zaufania.

Aby ułatwić Państwu kontakt za pomocą poczty E-Mail, przygotowaliśmy w bazie danych COMPASS szereg szablonów tekstów.

Jeśli jednak uczestnicy przed dłuższy okres czasu nie podejmą żadnych wpisów w bazie danych COMPASS, oferujemy tym osobom pomoc: niekiedy opisanie własnej motywacji odnośnie praktyki zagranicznej lub założenie profilu kompetencji jest trudne. Metoda COMPASS powinna wprawdzie zależnie od czasu i miejsca wspierać uzgodnienie treści i celów szkolenia między partnerami projektu mobilności, nie może ona jednak zastąpić realnej rozmowy!

3 Uzgodnienie celów szkolenia COMPASS:

Baza danych COMPASS udostępnia Państwu formularz, za pomocą którego wprowadzą Państwo ustalenia dotyczące szkolenia, które oprócz opisu planowanych treści i celów szkolenia podczas praktyki, zawierają również indywidualny profil kompetencji uczestnika projektu mobilności.

Zaletą jest to, że w formie dwóch wcześniej przedstawionych „Radarów kompetencji” zamierzony rozwój kompetencji widoczny jest jako postawiony cel szkolenia wszystkich biorących udział punktów, tak że w dalszym przebiegu pobytu za granicą oraz w późniejszej dokumentacji odpowiednich wyników szkolenia można się do niego odnieść.

Formularz sporządzony w bazie danych COMPASS zamieniony jest na format pdf, który następnie może być wydrukowany lub przesłany międzynarodowemu partnerowi pocztą

E-Mail do podpisu oraz może zostać załączony do umowy praktyki Leonardo-da-Vinci jako dodatek do wyjaśnienia związanych z kompetencjami postawionych celów.

Praktyczne porady:

Prosimy już wcześniej założyć standardowy formularz ustaleń dotyczących szkolenia.

Prosimy opisać, odnosząc się do zakresu kompetencji Karty Kompetencji COMPASS, jakie cele można osiągnąć dzięki Państwa mobilnemu projektowi. W sformułowaniu mogą pomóc tutaj „Opisy umiejętności”.

Prosimy użyć schematu „Karty Kompetencji” COMPASS do przyporządkowania Państwa sformułowań do celów szkolenia. Ponieważ matryca ta istnieje w siedmiu europejskich językach, może być odczytana po stronie partnera. Ułatwi to Państwu ustalenie celów szkolenia dla Państwa projektu z Państwa międzynarodowym partnerem.

Prosimy następnie uzupełnić standardowy formularz o dane, które podali Państwa uczestnicy/-niczki projektu mobilności w swoim „E-Portfolio” przy sporządzaniu profilu kompetencji: z reguły uzyskają Państwo z tych opisów bardzo konkretne dane, które będą odnosiły się do postawionych celów szkolenia na praktyce zagranicznej. W ramach rozmowy odnośnie wyboru mogą Państwo te sformułowania odnośnie celu szkolenia ustalić jeszcze raz i uzupełnić.

4 Opis uzyskanych wyników:

W swoim „E-Portfolio” uczestnicy projektu mobilności opisują swoje zdobyte za granicą doświadczenia i dokonane postępy. Dodatkowo aktualizują oni swój profil kompetencji, aby zaprezentować zdobyte za granicą kompetencje.

Wówczas wysyłają Państwo przed zakończeniem praktyki zagranicznej dwie wiadomości

E-Mail do swoich uczestników projektu mobilności z prośbą o nowe sporządzenie profilu kompetencji. Uczestnicy/-niczki projektu mobilności otrzymują każdorazowo poprzez załączony link dostęp do jednej z list „Opisów umiejętności”, za pomocą których powinni ocenić swoje umiejętności w różnych zakresach kompetencji.

Następnie w bazie danych COMPASS tworzą Państwo z wyników pierwszego i drugiego ustalenia kompetencji dwa indywidualne „Radary kompetencji”, które na dwóch leżących obok siebie liniach pokazują, w jakich zakresach dana osoba może stwierdzić wzrost własnych kompetencji.

Z uzupełnieniem tych wpisów w „E-Portfolio” uczestnicy/-niczki prezentują z własnego punktu widzenia zdobyte za granicą doświadczenia i wyniki szkolenia.

Praktyczne porady:

Prosimy włączyć zastosowanie „E-Portfolio“ COMPASS w miarę w możliwości do tutoringu Państwa projektu mobilności.

Prosimy też upewnić się, że uczestnicy/-niczki Państwa projektu mobilności w kraju docelowym otrzymają wolny dostęp do internetu, aby mogli pracować nad swoim portfolio.

Prosimy również poinformować organizacje partnerskie o możliwościach aplikacji w różnych wersjach językowych za pomocą różnych dostępnych materiałów informacyjnych.

Prosimy monitorować użycie E-Portfolio za pomocą regularnych kontaktów za pośrednictwem poczty E-Mail i informować też o różnych możliwościach ich zastosowania.

Prosimy zmotywować uczestników/-niczki Państwa projektu mobilności do tego, aby używali swego „E-Portfolio“ podczas pobytu za granicą jak pamiętnika, aby mogli informować także przyjaciół i krewnych o jego przebiegu i szczególnych wydarzeniach.

5 Dokumentacja uzyskanych wyników:

Certyfikat COMPASS dokumentuje za pomocą „Radarów kompetencji” oraz dzięki zawartym w „E-Portfolio” opisom zdobyte podczas praktyki za granicą wyniki szkolenia i uzyskany wzrost kompetencji. Samoocena uczestników/-niczek uzupełniana jest o potwierdzające ją opisy dokonane przez organizację oddelegowującą i przyjmującą.

Ten krok metody COMPASS ma na celu aktywne włączenie uczestników projektu mobilności w refleksje i formułowanie własnych osiągnięć.

Certyfikat COMPASS dodawany jest jako załącznik do Europass-Mobilność, aby indywidualny proces kształcenia uczynić przejrzystym i wiarygodnie zaprezentować wzrost kompetencji w różnych zakresach.

Praktyczne porady:

Prosimy sporządzić dla Państwa projektu mobilności wzór certyfikatu COMPASS, który mogą Państwo indywidualnie dopasować.

Prosimy przesłać ten wzór swoim uczestnikom projektu mobilności jeszcze podczas ich pobytu za granicą ze wskazówką, że dzięki opisywaniu w „E-Portfolio” swoich osiągnięć podczas szkolenia mogą także oni brać aktywny udział w dokumentowaniu certyfikatu COMPASS.

Prosimy zaoferować ewentualne wsparcie w formułowaniu wyników szkolenia.

„Karta Kompetencji” COMPASS może przy tym ułatwić Państwu sformułowanie i przyporządkowanie osiągnięć uzyskanych w czasie szkolenia w odniesieniu do kompetencji. Ponieważ matryca ta dostępna jest w siedmiu europejskich językach, można przeczytać na stronach partnerów, do jakich zakresów kompetencji odnoszą się opisane w certyfikacie COMPASS wyniki szkolenia.

Prosimy odnieść opis wyników szkolenia w miarę możliwości do ustalonych wcześniej celów i spróbować w miarę możliwości opisać osiągnięcia w czterech zakresach kompetencji „Karty Kompetencji”, aby udokumentować wartości praktyki zagranicznej zarówno z indywidualnego, społecznego, jak i międzykulturowego punktu widzenia.

Jak należy rozumieć „Kartę Kompetencji COMPASS?”

„Karta Kompetencji COMPASS“ dzieli się na cztery zakresy kompetencji, które obrazują różne obszary działania praktyki zagranicznej:

Kompetencja w języku obcym			Umiejętności zawodowe		
Umiejętność komunikacji i porozumiewania się w kraju docelowym			Umiejętność interaktywnego zastosowania metod pracy, procedur, maszyn, narzędzi w kulturowo odmiennym środowisku		
Rozumienie ze słuchu	Mówienie	Prowadzenie dialogu	Kompetencja naukowo-matematyczna	Kompetencja medialna	Kompetencja techniczna

Kompetencja socjalna			Kompetencja personalna		
Umiejętność orientacji i komunikacji w kulturowo odmiennym środowisku			Umiejętność kształtowania osobistego otoczenia życiowego w kulturowo odmiennym środowisku		
Zdolność integracji	Zdolność do pracy w grupie	Zdolność do oceny i kształtowania	Zdolność rozwiązywania problemów	Zdolność do podejmowania inicjatywy / planowania	Samoocena postrzeganie tego, co obce

Aby ułatwić rozróżnienie kompetencji, „Karta Kompetencji COMPASS obejmuje sześć poziomów. Treściowo odnoszą się one do poziomów „Europejskich ram kwalifikacyjnych“ (EQF) i obrazują wzrost umiejętności samodzielnego, zorientowanego na cel i odpowiedzialnego rozwiązywania zadań i problemów:

Definicja kompetencji EQF	Poziom COMPASS	Grupa docelowa
Praca lub nauka pod bezpośrednim kierownictwem we wcześniej zorganizowanym kontekście.	1	Osoby o pierwszym stopniu wykształcenia zawodowego (IVT)
Praca i nauka pod kierownictwem z pewnym stopniem samodzielności.	2	Osoby o pierwszym stopniu wykształcenia zawodowego (IVT)
Odpowiedzialność za załatwienie spraw dotyczących pracy lub nauki. Przy rozwiązaniu problemów umiejętność dopasowania własnego zachowania do danych okoliczności.	3	Osoby o pierwszym stopniu wykształcenia zawodowego (IVT) Osoby na rynku pracy (PLM)
Samodzielna aktywność wewnątrz parametrów działań w kontekście pracy i nauki, które z reguły są znane, jednak mogą się zmienić. Nadzór rutynowej pracy innych osób, przy czym jest przejmowana pewna odpowiedzialność za ocenę i poprawę działań związanych z pracą lub nauką.	4	Osoby na rynku pracy (PLM)
Kierowanie i nadzór w kontekście pracy i nauki, w którym występują nieprzewidziane zmiany. Kontrola i rozwój osiągnięć własnych i innych osób.	5	Profesjonalny personel i kadra naukowa kształcenia zawodowego (VET-pro)
Kierowanie kompleksowymi profesjonalnymi lub zawodowymi działaniami lub projektami oraz przejęcie odpowiedzialności za decyzje w nieprzewidywalnym kontekście pracy lub nauki. Przejęcie odpowiedzialności za zawodowy rozwój poszczególnych osób lub grup.	6	Profesjonalny personel i kadra naukowa kształcenia zawodowego (VET-pro)

„Karta Kompetencji COMPASS“ zawiera w sumie 72 „Opisy umiejętności“, stanowiące cechy rozpoznawcze kompetencji. Są one świadomie sformułowane w sposób ogólny, aby zapewnić ich zastosowanie w możliwie jak największej ilości dziedzin zawodowych i dla różnych typów projektów mobilności.

Możliwe jest jednak w ramach ujęcia kompetencji zróżnicowanie liczby „Opisów umiejętności“ i konkretyzacja ich w odniesieniu do zawodu, aby dopasować dane w profilu kompetencji uczestników/-niczek projektu mobilności do zawodowych treści i postawionych celów projektu mobilności lub szkolenia.

Mimo koncepcji związku „Kluczowych kompetencji nauki przez całe życie“ z poziomami „Europejskich ram kwalifikacyjnych“ „Karta Kompetencji COMPASS“ nie dąży do tego, aby być ogólną podstawą definicji. Systematyka ta służy przede wszystkim jako ramy orientacyjne w celu przyporządkowania osiągnięć w odniesieniu do kompetencji i zobrazowania ich każdemu biorącemu udział w projekcie. Przy tym chodzi przede wszystkim o to, aby przedstawić wielostronny związek indywidualnie uzyskanej, zawodowo użytkowej, międzykulturowej kompetencji i uzyskanego za granicą wzrostu zawodowych umiejętności.

Dodatkowa wartość „Karty Kompetencji COMPASS“ polega na tym, aby za pomocą „Opisów umiejętności“ sformułować postawione cele w odniesieniu do kompetencji, aby łatwiej można było stwierdzić, jakie zakresy kompetencji należy szczególnie rozwinąć i odpowiednie wzrosty kompetencji uczynić przejrzystymi oraz móc je udokumentować.

To, czy zaprezentowane podczas praktyki zagranicznej osiągnięcia można następnie uznać, musi zostać ustalone między organizacjami oddelegowującymi a przyjmującymi przy omawianiu postawionych celów i treści projektu mobilności.

Jak odczytać „Radar kompetencji“?

W procesie uzyskiwania kompetencji uczestnicy/-niczki projektu mobilności przed i po zakończeniu praktyki zagranicznej podają, jak sami oceniają stan i rozwój indywidualnego profilu kompetencji. Ten profil kompetencji przedstawiany jest w bazie danych COMPASS w formie dwóch „Radarów kompetencji“, które każdorazowo obejmują sześć kategorii kompetencji.

Odpowiednio do Karty Kompetencji COMPASS uzyskanie kompetencji przebiega na podstawie czterech zakresów: znajomości języka obcego, umiejętności zawodowych, kompetencji socjalnej i personalnej.

Przy tym uczestnicy projektu mobilności mogą ocenić w skali od 0 – 6, w jakim stopniu wypowiedzi dotyczące różnych „Opisów umiejętności“ odnoszą się do nich.

Ocena	Wiedza/Doświadczenie
0	Tego nie wiem, jeszcze nie próbowałem/-am.
1	Tego się uczyłem/-am, ale jeszcze nie próbowałem/-am.
2	Już raz to robiłem/-am, ale mam niewiele doświadczenia.
3	Tego się uczyłem/-am, ale zebrałem/-am jeszcze mało doświadczenia.
4	Potrafię to całkiem dobrze, mam już w tym jakieś doświadczenie.
5	Potrafię to dobrze, mam w tym już dużo doświadczenia.
6	Jest to moja specjalność, mam w tym już bardzo duże doświadczenie.

Na podstawie podanych ocen baza danych COMPASS wylicza średnią wartość dla każdej kategorii kompetencji, która pokazywana jest na odpowiednim „Radarze kompetencji” w formie linii. „Radary kompetencji” pozwalają więc najpierw na przegląd, w jakich zakresach uczestnicy/-niczki projektu mobilności widzą swoje słabe i mocne strony. Nie odzwierciedlają one jednak faktycznego poziomu kompetencji: niektórzy uczestnicy/-niczki projektu mobilności mają tendencje do oceniania swoich umiejętności niżej niż to jest w rzeczywistości. Inni zaś prezentują się lepiej, aby nie zagrozić swoim szansom w miejscu praktyki.

Stąd też ta samodzielna ocena powinna być podczas rozmowy z doradcą lub kwalifikacyjnej skonkretyzowana, uzupełniona lub ewentualnie skorygowana. Ponieważ w metodzie COMPASS chodzi o to, aby zobrazować wzrost kompetencji, przed pobytem za granicą sporządzony profil kompetencji powinien wypaść możliwie jak najbardziej realistycznie: przy zbyt wysokiej ocenie wyjściowej uzyskane wzrosty kompetencji będą poza tym mało wyraźne.

Ocena „Opisów umiejętności” w ramach drugiego, przeprowadzonego na koniec pobytu za granicą zapisu kompetencji, powinna być wyższa ze względu na uzyskane za granicą doświadczenia. Ich wyniki widoczne są na „Radarach kompetencji” jako druga linia, która powinna przebiegać idealnie ponad pierwszą linią tak, aby indywidualny wzrost kompetencji był widoczny w różnych kategoriach. Ponieważ prezentacja ta nie pozwala na żadne wnioski, w jakim kontekście uzyskane zostały wzrosty kompetencji, powinno to zostać uzupełnione o opis osiągnięć szkolenia w E-portfolio.

Przyporządkowanie tych osiągnięć do poziomów w Karcie Kompetencji COMPASS zależne jest od formatu zapisu kompetencji:

Wybór wszystkich zawartych w Karcie Kompetencji COMPASS „Opisów umiejętności” umożliwia ocenę poziomu kompetencji ubiegających się, których poziom wyjściowy lub doświadczenie zawodowe nie są znane. Na podstawie uzyskanych wyników podczas zapisu kompetencji można wtedy omówić postawione cele odnośnie poziomu i skonkretyzować końcowy zapis kompetencji.

Związana z grupą docelową albo zawodowa specjalizacja zapisu kompetencji (redukcja poziomów, uzupełnienie o związane z dziedziną zawodową „Opisy umiejętności“) ułatwia przyporządkowanie wyników do poziomów Karty Kompetencji COMPASS.

To, czy uczestnicy/-niczki projektu mobilności dysponują wymaganym poziomem kompetencji w odniesieniu do końcowej oceny, musi zostać uzgodnione między uczestnikami, organizacjami podejmującymi i oddelegowującymi w pogłębiającym tę wiedzę procesie dialogu.

Jak ocenia się osiągnięcia w odniesieniu do kompetencji?

W celu pozytywnego poradzenia sobie w sytuacjach, jak również przy opracowaniu zadań i rozwiązywaniu problemów, mogą wystąpić różne sposoby postępowania. Czy wynik odpowiada wymaganym oczekiwaniom, trudno jest to zapisać za pomocą skali oceny „dobrze” albo „źle”. Dużo bardziej ocena, czy wybrany sposób działania doprowadził do wymaganego wyniku i przy poświęconym nakładzie okazał się efektywny, zależy od punktu widzenia uczestnika.

W ramach projektu mobilności można radzenie sobie w sytuacjach dnia codziennego za granicą przez uczestników/-niczki projektu mobilności ocenić jako szczególne osiągnięcie, podczas gdy jest to oczywiście oceniane przez przedstawicieli oddelegowującej lub przyjmującej instytucji. Natomiast uczestnicy projektu mobilności mogą uzyskane w trakcie praktyki osiągnięcia zawodowe zaklasyfikować jako niewielkie, podczas gdy przez przyjmujący zakład praktyki ocenione zostaną jako bardzo zadowalające.

Wobec tego wyniki szkolenia odnośnie kompetencji muszą być oceniane w procesie dialogu, w którym porówna się ze sobą własny punkt widzenia uczestnika i innej osoby. Uczący się muszą przy tym sami ocenić, w jakich zakresach mogą stwierdzić wzrost swoich umiejętności, które biorący udział w projekcie nauczyciele potwierdzą oceną uzyskanych wyników.

Dla uczestników/-niczek projektu mobilności rośnie tym samym własna odpowiedzialność za kształtowanie i ocenę procesu nauki. Temu celowi służy w metodzie COMPASS właśnie E-Portfolio. Daje ono uczestnikowi możliwość zebrania i zaprezentowania wyników szkolenia, które pozwalają odnieść się do ich postępów w nauce i osiągnięcia ustalonych celów. Intencją nauczycieli powinno być zatem zmotywowanie uczestników/-niczek do możliwie jak najobszerniejszego zaprezentowania ich osiągnięć.

Dane z „E-Portfolio“ służą natomiast jako podstawa oceny osiągnięć szkolenia w dialogu. Kryterium oceny tworzą wcześniej wspólnie ustalone i wyznaczone cele: podczas rozmowy weryfikacyjnej można uzgodnić, na ile opisane osiągnięcia odpowiadają oczekiwaniom i w jakich zakresach można potwierdzić wzrost kompetencji.

Ta pozytywnie motywująca metoda oceny powinna umożliwić udokumentowanie także postępów w nauce w poszczególnych zakresach kompetencji, jeśli dani uczestnicy/-niczki podczas swojej praktyki nie byli w stanie osiągnąć wszystkich uzgodnionych celów.

Opisów umiejętności

"Spider-Web"	Umiejętność zastosowania języka, informacji i technologii w kulturowo odmiennym środowisku						Umiejętność integracji z kulturowo odmiennym środowiskiem w celu osiągnięcia zamierzonych celów.					
Zakres kompetencji	Kompetencje porozumiewania się w języku obcym			Umiejętności i kompetencje zawodowe			Kompetencje społeczne			Kompetencje osobiste		
Dotyczy:	Umiejętność zastosowania języka, symboli i tekstu w kulturowo odmiennym środowisku			Umiejętność zastosowania wiedzy, metod, mediów, maszyn i narzędzi w kulturowo odmiennym środowisku			Zdolność do kooperacji z innymi w kulturowo odmiennym środowisku.			Zdolność do osiągnięcia postawionych przez siebie celów w kulturowo odmiennym środowisku.		
Pod-kategorie	Rozumienie ze słuchu	Mówienie	Interakcja	Kompetencja matematyczno-naukowa	Kompetencja medialna	Kompetencja techniczna	Zdolność do integracji z grupą	Zdolność do kooperacji	Zdolność do pokonywania problemów	Zdolność do działania w szerszym kontekście.	Zdolność do realizacji własnych inicjatyw i celów.	Zdolność do uwzględnienia granic i wstawiania się za innymi.
Poziom	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
1	Potrafię zrozumieć oraz zastosować znane, codzienne wyrażenia i bardzo proste zdania, które mają na celu zaspokojenie konkretnych potrzeb.	Potrafię przedstawić się i zadawać pytania innym ludziom dotyczące ich osoby - np. gdzie mieszkają, jakich znają ludzi lub jakie rzeczy posiadają oraz potrafię odpowiedzieć na tego rodzaju pytania.	Potrafię porozumieć się za granicą w prosty sposób, jeśli rozmówczynie lub rozmówcy mówią wolno i wyraźnie oraz są gotowi pomóc.	A1 Potrafię przeprowadzać proste obliczenia w celu rozwiązania wyznaczonych zadań.	Potrafię używać powszechnie stosowanych programów komputerowych do tworzenia tekstu i kalkulacji tabelarycznej oraz internetu, aby pod nadzorem wykonać zadania i szukać informacji.	Potrafię - pod nadzorem - pracować z wykorzystaniem odpowiednich narzędzi i maszyn.	Potrafię rozpoznać zachowania odbiegające od przyjętych w mojej kulturze.	Potrafię współpracować w grupie, nawet jeśli reguły zachowań odbiegają od tych, które znam.	Jestem w stanie rozpoznać sytuację, w której potrzebuję czyjeś pomocy.	Potrafię rozumieć znaczenie własnych działań dla realizacji złożonych zadań oraz ocenić skutki mojego działania dla innych.	Potrafię zorganizować sobie dzieł i gospodarstwo domowe, przestrzegać terminów, dotrzymywać umów.	Potrafię realnie oszacować swoje mocne i słabe strony w społeczeństwie i kulturowo odmiennym środowisku.
2	Potrafię zrozumieć zdania i często używane wyrażenia, które związane są z dziedzinami o bardzo bezpośrednim znaczeniu (np. informacje o osobie i rodzinie, zakupy, bliższe otoczenie, instrukcje i wyjaśnienia do zadań).	Potrafię za pomocą prostych wyrazów opisać swoje pochodzenie i wykształcenie, bliższe otoczenie i rzeczy związane z bezpośrednimi potrzebami i zadaniami.	Potrafię porozumieć się w kraju pobytu w prostych, rutynowych sytuacjach codziennych i zawodowych, w których chodzi o prostą i bezpośrednią wymianę informacji dotyczących znanych i zwykłych spraw.	A2 Potrafię przeprowadzać proste obliczenia, aby - po objaśnieniu - samodzielnie wykonać zadania i rozwiązać rutynowe problemy w mojej pracy zawodowej.	Potrafię planowo szukać w internecie informacji potrzebnych mi w wykonywaniu zadań i w rozwiązywaniu rutynowych problemów dotyczących mojego zawodu.	Potrafię po objaśnieniu obsługiwać zarówno narzędzia i maszyny, jak i zastosować metody pracy w celu samodzielnego wykonania ustalonych zadań.	Wiem, jak zachowywać się w obcej kulturze w sposób wzbudzający zaufanie.	Potrafię przy tym aktywnie wspierać innych, którzy w grupie realizują określone zadania.	Jestem w stanie zorganizować sobie pomoc w rozwiązaniu moich problemów.	Potrafię w sposób zróżnicowany przestrzegać zjawiska kulturowe i społeczne i porównać je z własnymi doświadczeniami.	Potrafię orientować się w obcym środowisku i samodzielnie osiągać zamierzone cele.	Potrafię respektować odmienne zachowania i formy pracy.
3	Potrafię zrozumieć istotę wypowiedzi, jeśli używany jest jasny standardowy język i jeśli chodzi o rzeczy znane z pracy, szkoły, dotyczące czasu wolnego, itd.	Potrafię prosto i logicznie wypowiedzieć się na tematy znane i dotyczące osobistych dziedzin zainteresowań, realizować zadania z kolegami i koleżankami i opisać prozycie ich rozwiązania.	Potrafię informować o doświadczeniach i wydarzeniach, opisywać marzenia, nadzieje i cele oraz podać krótkie uzasadnienia lub wyjaśnienia odnośnie planów i poglądów.	B1 Potrafię wybierać i zastosować metody obliczeń i diagnozowania błędów w celu samodzielnego wykonania zadań zawodowych i rozwiązywania powstałych problemów.	"Potrafię samodzielnie używać komputera i internetu, aby: - wykonać zadania i rozwiązywać problemy - szukać informacji, ocenić ich wartość i przekazywać dalej."	Potrafię wybrać narzędzia, maszyny i metody pracy w celu samodzielnego wykonania postawionych mi zadań i rozwiązywania problemów zawodowych.	Potrafię przejąć odpowiedzialność za wykonanie części zadań przypadających na współmieszkańców lub sąsiadów.	Potrafię w zróżnicowanej kulturowo grupie dostosować swoje działania do innych osób.	Potrafię poradzić sobie z problemami w kraju odbywania praktyki poprzez samodzielne wyszukiwanie i wykorzystanie potrzebnych informacji.	Potrafię przy opracowaniu zadań uwzględnić obowiązujące reguły i przepisy.	Potrafię samodzielnie radzić sobie w złożonych sytuacjach (np. wizyta u lekarza, załatwianie spraw urzędowych, operacje bankowe, wynajęcie mieszkania).	Potrafię w nowym środowisku odpowiednio i różnorodnie wykorzystać moje mocne i słabe strony.
4	Potrafię zrozumieć główne treści złożonych tekstów z własnej dziedziny zawodowej, dotyczące konkretnych i abstrakcyjnych tematów oraz fachowych dyskusji.	Potrafię jasno i szczegółowo wypowiedzieć się na szerokie spektrum tematów oraz porozumiewać się tak spontanicznie i płynnie, że możliwa jest normalna rozmowa z rodzimymi użytkownikami języka bez większego wysiłku z obu stron.	Potrafię zająć stanowisko w aktualnej kwestii oraz podać zalety i wady różnych możliwości.	B2 Potrafię zastosować metody matematyczne i zanalizować naukowe dane w celu znalezienia błędów lub podjęcia decyzji opierającej się na dowodach, niezbędnych do rozwiązania specyficznych problemów występujących w moim zawodzie.	"Potrafię w sposób przemyślany używać komputera i internetu, aby: - zanalizować dane i zaprezentować je, - znaleźć kreatywne rozwiązania dla specyficznych problemów."	Potrafię wybrać narzędzia, maszyny i metody pracy także w celu rozwiązania nieprzewidzianych i specyficznych problemów występujących w moim zawodzie.	Potrafię konstruktywnie brać udział w planowaniu działań podejmowanych przez współmieszkańców lub sąsiadów.	Potrafię uwzględnić sugestie i zastrzeżenia innych osób dotyczące planowania zadań w sprawach życia codziennego i zawodowych.	Potrafię doradzić innym przy rozwiązywaniu problemów.	Potrafię wykorzystać uzyskane spostrzeżenia dotyczące kulturowych i społecznych uwarunkowań przy rozwiązywaniu postawionych problemów i zadań.	Potrafię podjąć własną inicjatywę; elastycznie reagować na nieprzewidziane sytuacje i ocenić opcje działań.	Potrafię przedstawić swój punkt widzenia, akceptować odmienne punkty widzenia, odpowiednio reagować w sytuacjach konfliktowych i zawierać kompromisy.
5	Potrafię zrozumieć szerokie spektrum trudnych, dłuższych tekstów w języku obcym oraz pojąć ich skomplikowane znaczenie.	Potrafię wypowiadać się spontanicznie i płynnie bez konieczności częstego, zauważalnego szukania brakujących słów oraz jasno, w sposób uporządkowany i obszernie wyrażać się na temat złożonych spraw, stosując przy tym odpowiednio różne środki wyrazu.	Potrafię skutecznie i elastycznie używać języka w życiu społecznym i zawodowym lub podczas nauki i studiów.	C1 Potrafię zastosować szeroką matematyczną i naukową wiedzę w celu opracowania kreatywnych rozwiązań także abstrakcyjnych problemów dotyczących mojego obszaru zawodowego.	Potrafię krytycznie ocenić i naukowo zanalizować informacje dotyczące kraju w którym odbywam praktykę w celu rozwiązania specyficznych i abstrakcyjnych problemów z mojego obszaru zawodowego.	Potrafię wyjaśnić funkcjonowanie narzędzi, maszyn i metod pracy innym osobom oraz odpowiednio je zastosować do rozwiązywania nieprzewidzianych problemów w mojej dziedzinie zawodowej.	Potrafię przejąć kierownictwo nad zróżnicowanymi kulturowo zespołami i grupami.	Potrafię instruować ludzi z różnych kultur przy wykonywaniu zadań.	Jestem w stanie zaplanować w innym kraju rozwiązanie złożonych problemów.	Potrafię objaśnić innym osobom znaczenie kulturowych i społecznych uwarunkowań, reguł i przepisów w kraju odbywania praktyki.	Potrafię opracować alternatywne rozwiązania problemów w celu osiągnięcia zamierzonych celów, także w przypadku wystąpienia przeszkód.	Potrafię brać aktywny udział w życiu społecznym i politycznym w kraju czasowego pobytu oraz występować w obrocie praw innych osób.
6	Potrafię zrozumieć bez wysiłku praktycznie wszystko, co czytamy lub słyszę.	Potrafię wypowiadać się spontanicznie, bardzo płynnie i dokładnie, streszczać informacje z różnych pisemnych i ustnych źródeł, a przy tym podać uzasadnienia i wyjaśnienia logicznie je przedstawiając.	Potrafię wyjaśnić podczas dyskusji subtelne niuanse znaczeniowe, także w sprawach bardziej złożonych.	C2 Potrafię wykorzystać matematyczne i naukowe wyniki badań w celu opracowania innowacyjnych rozwiązań dla nieprzewidzianych i specyficznych problemów dotyczących mojego obszaru zawodowego.	Potrafię zastosować technologie informacyjne w celu opracowania i zaprezentowania innowacyjnych rozwiązań dla nieprzewidzianych i specyficznych problemów we własnym środowisku pracy lub nauki.	Potrafię zastosować obszerną wiedzę i umiejętności dotyczące użycia narzędzi, maszyn i metod pracy w celu znalezienia innowacyjnych rozwiązań specyficznych problemów i opracowania koncepcji rozwojowych mojej dziedziny zawodowej.	Potrafię zmotywować ludzi pochodzących z różnych kultur do uczestnictwa w zespole lub grupie.	Potrafię zainicjować i zaplanować z ludźmi z różnych kultur wspólne wykonanie zadań.	Potrafię w innym kraju przejąć odpowiedzialność za decyzje przy rozwiązywaniu złożonych problemów.	Potrafię oszacować znaczenie czynników kulturowych i społecznych przy planowaniu i opracowaniu rozwiązań zadań i problemów.	Potrafię przekonać innych do podjęcia działań służących realizacji określonych przeze mnie celów.	Potrafię łagodzić konflikty interesów między ludźmi o różnym socjokulturowym pochodzeniu.

Organizacje wspierające

Bundesarbeitskreis ARBEIT UND LEBEN (DGB/VHS) e.V.

Sebastian Welter
Robertstr. 5a
42107 Wuppertal

Germany

✉ welter@arbeitundleben.de
☎ ++49 202 97 404 13
☎ ++49 202 97 404 20
🌐 <http://www.arbeitundleben.de>

Syddansk Erhvervsskole Odense-Vejle

Henrik Hjorth
Allegade 59
DK-5000 Odense C

Denmark

✉ hhj@sde.dk
☎ ++45 - 63 12 65 11
☎ ++45 - 63 12 65 9
🌐 <http://www.sde.dk>

Omnia Vocational College

OMNIA, Espoon seudun koulutuskuntayhtymä

Ms Seija Heikkinen
P.O. Box 77710 (Kirkkokatu 16)
02070 CITY OF ESPOO

Finland

✉ seija.heikkinen@omnia.fi
☎ ++358 - 9 23 19 86 67
☎ ++358 - 9 23 19 98 51
🌐 <http://www.omnia.fi>

European Institute of Social Services (EISS)

Maureen Napier
2 Roman Heights
Maidstone
Kent, ME14 5JA

United Kingdom

✉ maureen.napier@live.com
☎ ++44 - 12 27 82 30 71
☎ ++44 - 12 27 82 72 46
🌐 <http://www.kent.ac.uk/eiss>

Kaunas College

Jolanta Valiaugiene
Pramones pr. 20
LT-50468 Kaunas

Lithuania

✉ jolanta@kauko.lt
☎ ++370 - 37 75 11 44
☎ ++370 - 37 75 11 35
🌐 <http://www.kauko.lt>

3s research laboratory

Genoveva Brandstetter
Wiedner Hauptstraße 18
1040 Wien

Austria

✉ brandstetter@3s.co.at
☎ ++43 - 1 - 5 85 09 15 - 41
☎ ++43 - 1 - 5 85 09 15 - 99
🌐 <http://www.3s.co.at>

Związek Zakładów Doskonalenia Zawodowego (ZG ZDZZ)

Verband der Anstalten für berufliche Weiterbildung

Bogdan Nawrocki
ul. Podwale 17
PL-00-252 Warszawa

Poland

✉ ckk@zzdz.pl
☎ ++48 - 22 831 00 53
☎ ++48 - 22 635 76 38
🌐 <http://www.zzzdz.pl>

Gerencia Andaluza de Promoción Comunitaria SLU (GAPC)

Maria Jesus Villodres
C/Manufactura 4, Planta 3, Módulo 3
PISA - Edificio Logos 1
41927 Mairena del Aljarafe (SEVILLA)

Espana

✉ villodres@gapc.es
☎ ++34 - 954 18 67 81
☎ ++34 - 954 18 68 44
🌐 <http://www.gapc.es>

➡ <http://www.europa-kompass.de>